

Τα δύο φύλα στον Μεσαίωνα

Οι Αρλεκίνοι

Χαρισιάδης Στρατής
Χρυσοχού Μαριαλένα
Στρινόπουλος Αλέξης

Οικονομίδης Μιχαλάγγελος
Ρέτσης Κωνσταντίνος

Αντιλήψεις για τα δύο φύλα

Πρόλογος

- Την εποχή του Μεσαίωνα (5^{ος}-15^{ος} αιώνας μ.Χ.) οι αντιλήψεις για τα δύο φύλα ήταν πολύ διαφορετικές από ότι σήμερα.
- Ο άντρας ήταν το ανώτερο φύλο, ενώ οι γυναίκες είχαν άκρως κατώτερο ρόλο.

Αντιλήψεις για την γυναίκα στα ανώτερα κοινωνικά στρώματα

- Υπόδουλη και υποταγμένη.
- Αναμενόμενο να υπακούει τον σύζυγό της.

Αντιλήψεις για την γυναίκα στην αγροτική κοινωνία

- Καθαρά χειρότερες απ' ότι στα ανώτερα κοινωνικά στρώματα.
- Βαθιά ριζωμένος ο μισογυνισμός.
- Πλήρης υποταγή στον σύζυγο.
- Ήταν η προσωποποίηση της αμαρτίας.
- Δαιμονοποιούνταν η σεξουαλικότητά της.

Αντιλήψεις για τον άντρα

- Πίστευαν πως ήταν καθαρά το ισχυρότερο φύλο.
- Είχε την εικόνα του ισχυρού, του ωραίου και του σοφού.

Ρόλοι των δύο φύλων στον Μεσαίωνα

Διαφορές

Ανάλογα με:

- Την κοινωνική τάξη
- Την οικογενειακή κατάσταση
- Την εκπαίδευση

Οικογενειακός ρόλος Άντρα

- Αρχηγός του σπιτιού
- Παίρνει αποφάσεις
- Δουλεύει για να συντηρεί το σπίτι

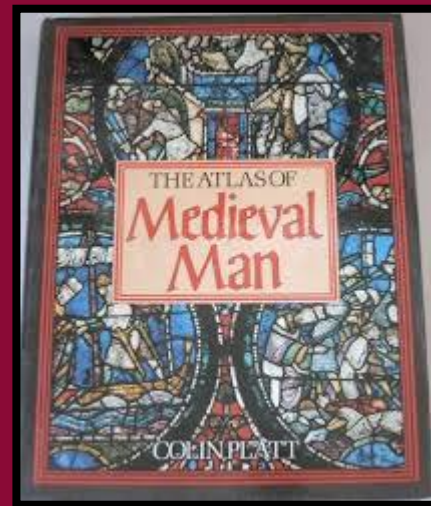
Οικογενειακός ρόλος Γυναίκας

- Προσέχει και μεγαλώνει παιδιά
- Κάνει δουλειές του σπιτιού
- Προσπαθεί πάντα να ευχαριστήσει τον άντρα της

Απασχόληση Αντρών

- Δούλοι πλουσίων
- Αγρότες
- Εργάτες σε χωράφια πλουσίων

Απασχόληση Γυναικών

- Δουλειές σπιτιού
- Δουλεία σε χωράφια ή φούρνους

Δικαιώματα Αντρών

- Για να έχουν εξουσία έπρεπε να έχουν πλούτο.
- Θέσεις στην εξουσία.
- Δικαίωμα για σημαντικές αποφάσεις.

Πολιτική / Δικαιώματα Γυναικών

- Εξουσία μέσω του πλούτου.
- Δεν είχαν δικαίωμα ψήφου.
- Η εξουσία τους δεν ήταν ίση με των αντρών.

Αλλαγές στον Ύστερο Μεσαίωνα

- Εκπαίδευση και στις γυναίκες.
- Οι γυναίκες δεν θεωρούνται περιουσία των αντρών.

Ενδυμασία

Η μόδα

- Οι πρίγκιπες και οι ευγενείς φορούσαν πολυτελή ρούχα.
- Οι χωρικοί σκληρά και άκομψα.
- Το στυλ των ρούχων, τα παπούτσια και τα καπέλα ποίκιλαν.
- Τα ρούχα του 14 ου αιώνα ήταν πολύ εφαρμοστά.

Ενδυμασία των αντρών

- Μακριά πουκαμίσια με στενά μανίκια και χιτώνιο.
- Βράκες και λωρίδες με τις οποίες κάλυπταν τα πόδια τους. Από πάνω φορούσαν μανδύα.
- Ρούχα με χοντρό φοδράρισμα στο στέρνο, για να φαίνονται εύσωμοι και δυνατοί.(14^{ος} αι.)

Ενδυμασία των γυναικών

- Μακριά φορέματα με φαρδιά μανίκια. Συνήθως μονόχρωμα με σχέδια στον λαιμό.
- Κοσμήματα διαφόρων ειδών.

Γυναίκα στον Μεσαίωνα

Χρυσοχού Μαριαλένα

Πρώιμη Περίοδος (476–1000)

- Με την καθιέρωση του χριστιανικού μοναχισμού, άλλοι ρόλοι μέσα στην Εκκλησία έγιναν διαθέσιμοι στις γυναίκες. Από τον 5ο αιώνα και έπειτα, οι χριστιανικές μοναχές προσέφεραν μια εναλλακτική λύση στην πορεία του γάμου και της ανατροφής των παιδιών για να κατέχουν έναν πιο ενεργό θρησκευτικό ρόλο.

Πρώτη Περίοδος (476–1000)

Οι ηγουμένες μπορούσαν να γίνουν αυτοτελείς σημαντικές προσωπικότητες, συχνά κυβερνώντας μοναστήρια που άνηκαν τόσο σε άνδρες όσο και σε γυναίκες, διαθέτοντας σημαντικά εδάφη και εξουσία.

Πρώιμη Περίοδος (476–1000)

- Προσωπικότητες όπως η Αγία Χίλντα του Γουίτμπι, είχαν επιρροή σε εθνική και ακόμη και διεθνή κλίμακα.
- Για το μεγαλύτερο μέρος του Μεσαίωνα, μέχρι την εισαγωγή της μύρας που παρασκευάζοταν με λυκίσκο, η ζυθοποιία γινόταν κυρίως από γυναίκες.

Ώριμη Περίοδος (1000–1300)

- Η Ελεονόρα της Ακουιτανίας (1122-1204) ήταν μια από τις πλουσιότερες και πιο ισχυρές γυναίκες στη Δυτική Ευρώπη κατά την ώριμη περίοδο του Μεσαίωνα.
- Η Ελεονόρα διαδέχτηκε τον πατέρα της ως Δούκισσα της Ακουιτανίας και Κοντέσα του Πουατιέ στην ηλικία των δεκαπέντε ετών, και έτσι έγινε η πιο περιζήτητη νύφη στην Ευρώπη.

Ώριμη Περίοδος (1000–1300)

- Η Χέραντ του Λάντσμπεργκ, η Χίλντεγκαρντ του Μπίνγκεν και η Ελοΐζα ήταν ηγουμένες και συγγραφείς που δημιούργησαν κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου ενώ η Κωνσταντία Ωτβίλ της Σικελίας, η Ουρράκα της Λεόν, η Ιωάννα Α' της Ναβάρρας και η Μελισσάνθη της Ιερουσαλήμ άσκησαν πολιτική εξουσία.

Ωριμη Περίοδος (1000–1300)

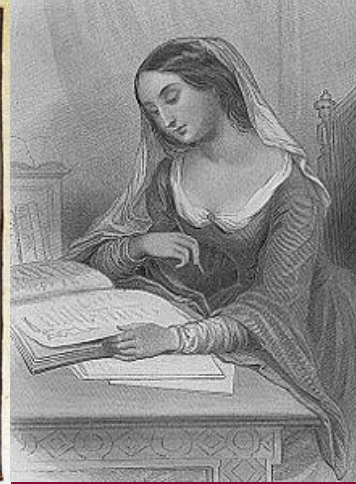
Ελεονόρα της
Ακουιτανίας

Χέραντ του
Λάντομπεργκ

Χίλντεγκαρντ
του Μπίνγκεν

Ελοΐζα

Ουρράκα της
Λεόν

Μελισσάνθη
της
Ιερουσαλήμ

Ώριμη Περίοδος (1000–1300)

- Οι γυναίκες τεχνίτες σε μερικές πόλεις ήταν, οργανωμένες σε συντεχνίες, ισοδύναμες με τους άνδρες ομόλογούς τους.
- Ο Πάπας Ιννοκέντιος Γ', ωστόσο έγραψε, αναφερόμενος στις γυναίκες εκείνη την περίοδο, το 1210:

«Δεν έχει σημασία αν η πιο ευλογημένη Παναγία στέκεται ψηλότερα και είναι επίσης πιο επιφανής από όλους τους αποστόλους μαζί, δεν ήταν σε αυτήν, αλλά σε αυτούς, που ο Κύριος ανέθεσε τα κλειδιά της Βασιλείας των Ουρανών».

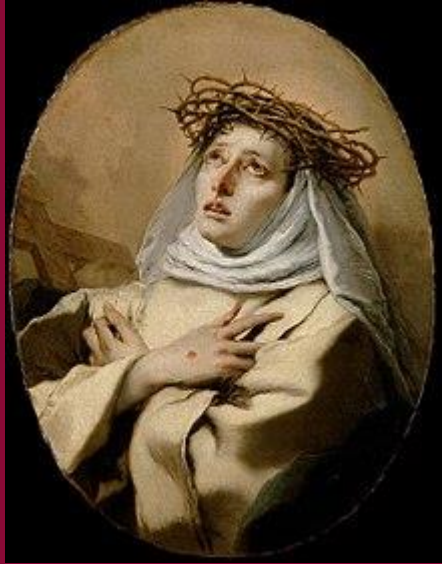

Ύστερη Περίοδος (1300–1500)

- Κατά την Ύστερη Περίοδο του Μεσαίωνα, γυναίκες όπως η Αγία Αικατερίνη της Σιένα και η Αγία Τερέζα της Άβιλα κατείχαν σημαντικούς ρόλους στην ανάπτυξη θεολογικών ιδεών και συζητήσεων μέσα στην εκκλησία.
- Η Ισαβέλλα Α΄ της Καστίλης κυβέρνησε ένα συνδυασμένο βασίλειο με τον σύζυγό της Φερδινάνδο Β΄ της Αραγόνας.

Ύστερη Περίοδος (1300–1500)

Αγία Αικατερίνη
της Σιένα

Αγία Τερέζα της
Άβιλα

Ισαβέλλα Α΄
της Καστίλης

Ύστερη Περίοδος (1300–1500)

- Η Κριστίν ντε Πιζάν ήταν μία αναγνωρισμένη μεσαιωνική συγγραφέας για τα θέματα των γυναικών. Το βιβλίο της «Η Πόλη Των Γυναικών» επιτέθηκε στον μισογυνισμό.

Έγινε επαγγελματίας συγγραφέας μετά το θάνατο του συζύγου της το 1390.

Ύστερη Περίοδος (1300–1500)

- Η Ιωάννα της Λωρραίνης με επιτυχία οδήγησε πολλές φορές τον γαλλικό στρατό κατά τη διάρκεια του εκατονταετή πόλεμο.
- Από τον τελευταίο αιώνα του Μεσαίωνα και μετά, άρχισαν να εφαρμόζονται περιορισμοί στο γυναικείο έργο.
- Τα δικαιώματα ιδιοκτησίας των γυναικών άρχισαν επίσης να περιορίζονται.

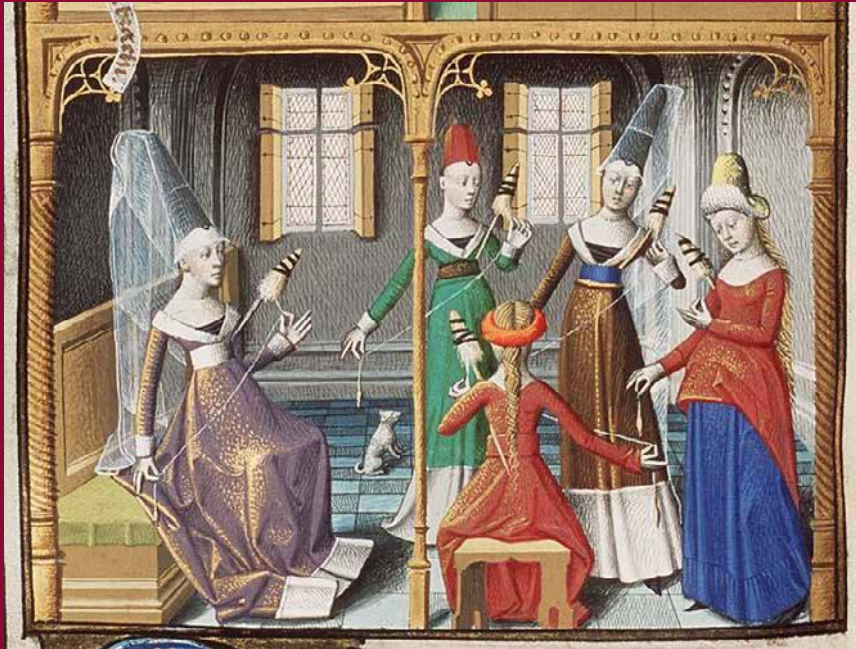
Γυναίκα, Εξουσία και Εκκλησία

- Η άσκηση της εξουσίας από γυναίκες είναι φαινόμενο αρκετά συνηθισμένο στα χρόνια του Μεσαίωνα.

Γυναίκα, Εξουσία και Εκκλησία

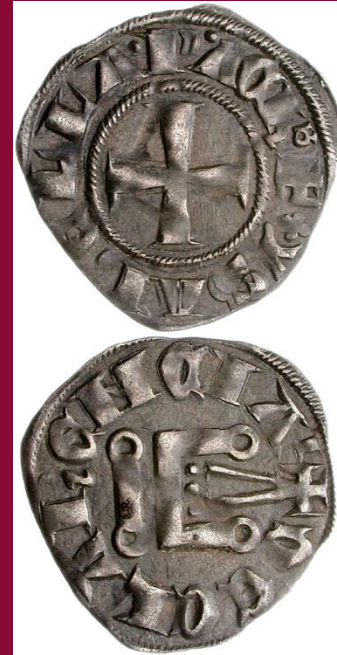

- Στις γυναίκες που είναι φορείς εξουσίας παρέχεται τόσο η συμβολική αναγνώριση του ρόλου αυτού όσο και τα αναγκαία υλικά μέσα.

Γυναίκα, Εξουσία και Εκκλησία

- Σε συμβολικό επίπεδο, όλες οι βασίλισσες στέφονται, όπως ακριβώς και οι βασιλείς.
- Εκτός από το στέμμα μπορούμε να αναφέρουμε την προσωπική σφραγίδα της βασίλισσας ή τα νομίσματα που φέρουν το όνομά της (περίπτωση της Ισαβέλλας της Αχαΐας).

Γυναίκα, Εξουσία και Εκκλησία

- Σε επίπεδο υλικών μέσων, όλες οι βασίλισσες και γυναίκες της ανώτερης αριστοκρατίας έχουν την προσωπική περιουσία τους: κατέχουν περιουσιακά στοιχεία που τους δωρίζει ο σύζυγός .

Γυναίκα, Εξουσία και Εκκλησία

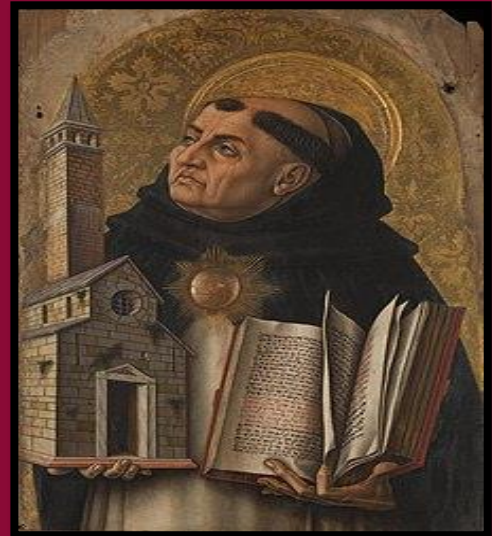
- Οι ηγούμενες των μονών ασκούν εξουσία και διαχειρίζονται πολλές φορές τεράστιες περιουσίες. Ανάμεσα στις σημαντικές γυναικείες μορφές της Καθολικής Εκκλησίας του Μεσαίωνα δεν λείπουν και οι δυναμικές προσωπικότητες που δεν θα διστάσουν να αναμετρηθούν με την κοσμική εξουσία υπερασπίζοντας τα πιστεύω τους.

Σημαντικές προσωπικότητες

Θωμάς Ακινάτης

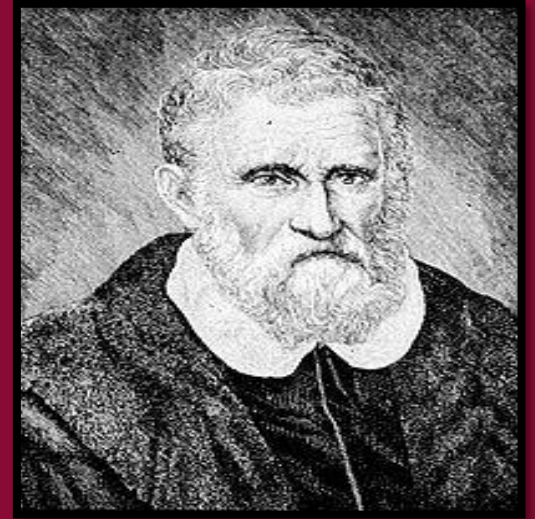
- Ιταλός ιερέας της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας στο Τάγμα των Δομινικανών.
- Σημαντικός φιλόσοφος και θεολόγος
- Ιδρυτής της Θωμιστικής σχολής φιλοσοφίας και θεολογίας.

Μάρκο Πόλο

- Βενετός έμπορος και εξερευνητής
- Φυλακίστηκε και αφέθηκε ελεύθερος το 1299 και έγινε ένας πλούσιος έμπορος.
- Τα ταξίδια του ενέπνευσαν:
 - ✓ τον Χριστόφορο Κολόμβο και άλλους εξερευνητές
 - ✓ βιβλία και κινηματογραφικές ταινίες.

Αλιενόρ της Ακυιτανίας

- Μια από τις δυναμικότερες γυναικείες μορφές του Μεσαίωνα.
- Κληρονόμος του ισχυρού δουκάτου της Ακυιτανίας.
- Παντρεύτηκε τον βασιλιά της Γαλλίας Λουδοβίκο Ζ'.

Πηγές

- <http://eranistis.net/wordpress/2014/01/09/euromed/>
- <https://classroom.synonym.com/gender-roles-during-medieval-times-12082389.html>
- <https://www.bl.uk/the-middle-ages/articles/women-in-medieval-society>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Women_in_the_Middle_Ages
- <https://prezi.com/bnlozysuc95b/gender-roles-in-medieval-times/>
- <http://www.medievalgender.org.uk/sexuality-in-medieval-times/>

Πηγές

- <http://www.medievalgender.org.uk/about/>
- <https://classroom.synonym.com/gender-roles-during-medieval-times-12082389.html>
- <https://prezi.com/bnlozysuc95b/gender-roles-in-medieval-times/>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Women_in_the_Middle_Ages

Πηγές

- Στ. Παπαδόπουλος (St. Papadopoulos) «Ελληνικάί μεταφράσεις Θωμιστικών έργων», Αθήναι 1967
- Γ. Στείρης (G. Steiris), Επίκουρος Καθηγητής Τομέα Φιλοσοφίας Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών, «Σημειώσεις στη Μεσαιωνική Φιλοσοφία», Αθήνα 2014
- [Marco Polo](#) στο Open Directory Project
- [Τα Ταξίδια του Μάρκο Πόλο](#) στο [Project Gutenberg](#) (Αγγλικά)
- <https://rogerios.wordpress.com>

THANKS FOR
YOUR ATTENTION
AND
ANY
QUESTIONS?

Ύστερος

(14ος - 15ος αιώνας)

Το τέλος του Μεσαίωνα

Αναγεννησιακοί:

Νιφόρος Ιωάννης, Πίτσας Κυριάκος,
Παντερής Μιχάλης, Πραματευτάκη Αναστασία,
Τυροπώλη Αλίκη

Ύστερος
Μεσαίωνας

Μεγάλες
Συμφορές

Εφεύρεση της
τυπογραφίας
(1450)

Λοιμός

Μαύρη Πανώλη
(1347 και 1350)

Αδιάκοποι
πόλεμοι

Τέχνη στον
Μεσαίωνα
(5^{ος}-15^{ος} αι μ.Χ)

- Η μεσαιωνική τέχνη αφορά την μουσική, την εικαστική τέχνη, την αρχιτεκτονική και άλλες μορφές «έκφρασης» εκείνης της περιόδου.

Εικαστική τέχνη

Η μεσαιωνική τέχνη βασίζεται κυρίως στην θρησκεία και έχει τις ρίζες της στο Βυζάντιο.

- Οι μορφές είναι πιο συντηρητικές, αυστηρές, λεπτές και τα χρώματα περιορίζονται στα πιο σκοτεινά. Αυτές είναι και οι κύριες διαφορές την αναγέννησης με τον μεσαίωνα

Εισβολές στη
Μεσαιωνική
Ευρώπη

Ούγγροι(Μαγυάροι)

- Ήταν νομάδες και ζούσαν υπό την κυριαρχία τούρκικων φυλών.
- Επαναστάτησαν και μετακινήθηκαν στο λεκανοπέδιο των Καρπαθίων.

Βίκινγκς

- Πολεμιστές και ναυτικοί που ταξίδευαν σε άλλες χώρες.
- Συχνά έκαναν επιδρομές, αλλά πολλές φορές ταξίδευαν επίσης για να κάνουν εμπόριο.

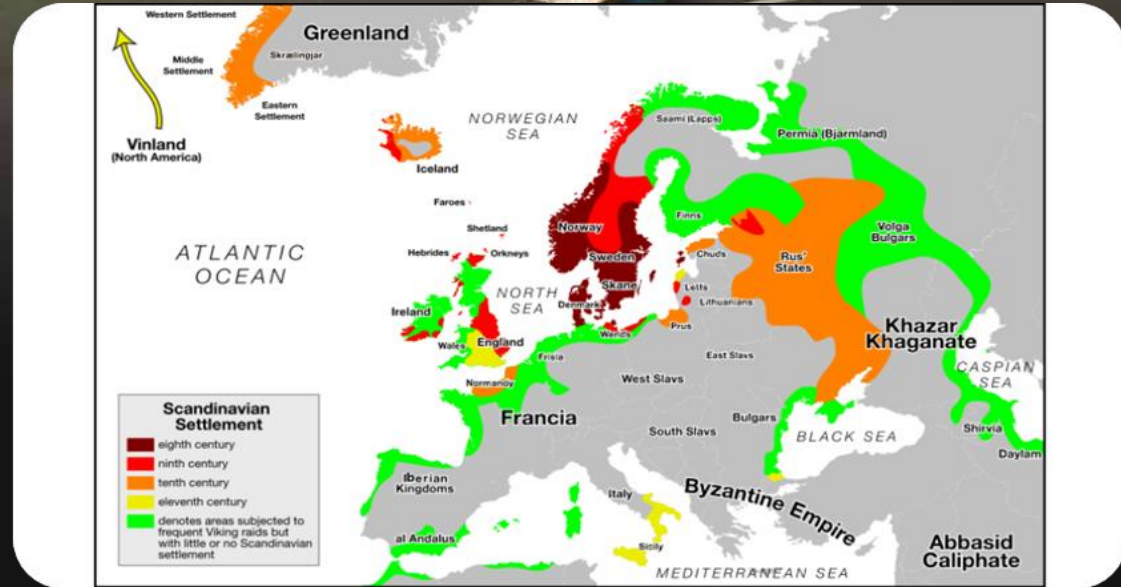
28 Μαρτίου 845: Όταν οι Βίκινγκς επιτέθηκαν στο Παρίσι

Βίκινγκς

■ Κατέκτησαν πολλές περιοχές με πρόσβαση στη θάλασσα.

■ Είχαν δικό τους πάνθεο, αλλά σταδιακά εκχριστιανίστηκαν.

Μαυριτανοί

- Ήταν μουσουλμάνοι της Σικελίας και της Αφρικής.
- Εισέβαλαν στην Ιβηρική χερσόνησο και κατέκτησαν το Γιβραλτάρ, την Ισπανία, την Πορτογαλία και μέρη της Γαλλίας.

Μαυριτανοί

- Η διαφορά ως προς το θρήσκευμα των Μαυριτανών οδήγησε σε μια σύγκρουση με τα χριστιανικά βασίλεια της Ευρώπης, που πήρε το όνομα Reconquista (δηλ. επανακατάκτηση).
- Διήρκεσε από το 718 μέχρι το 1491 και σήμανε και το τέλος της μουσουλμανικής κυριαρχίας στην Ιβηρική.

Ἐρησκεία

Θρησκεία

- Κατά τον Μεσαίωνα η ζωή των ανθρώπων ρυθμίζεται από τις χριστιανικές τελετές και γιορτές.
- Το έντονο θρησκευτικό συναίσθημα επηρεάζει αποφασιστικά όλες τις πτυχές της ζωής του μεσαιωνικού ανθρώπου.

Θρησκεία

- Η Εκκλησία βοηθάει τους φτωχούς και τους ασθενείς, ιδρύοντας και συντηρώντας νοσοκομεία και άλλα ευαγή ιδρύματα, ενώ διασώζει την πολιτιστική κληρονομιά και οργανώνει την εκπαίδευση.

Θρησκεία

Θρησκεία

- Η Εκκλησία προσπαθεί να περιορίσει τη βία και τις λεηλασίες σε βάρος των κληρικών και των απλών ανθρώπων. Για το σκοπό αυτό καθιερώνονται με όρκο και επιβάλλονται με ποινή αφορισμού για τους παραβάτες δύο ρυθμιστικοί κανόνες:
- 1) Ειρήνη του Θεού
- 2)η Ανακωχή του Θεού.

Η διατροφή και ο
αθλητισμός
στον Μεσαίωνα

Η διατροφή

- Η διατροφή τους περιείχε πολλές βιταμίνες και θρεπτικά συστατικά. Το φαγητό τους το συνόδευαν με άφθονη μπίρα οι χωρικοί, και κρασί οι πλούσιοι

Η διατροφή

- Το ενδιαφέρον είναι ότι ενώ οι προνομιούχοι στην κατανάλωση τροφίμων ήταν οι άρχοντες, τα τραπέζια των χωρικών διέθεταν τα πιο υγιεινά φαγητά.

Ο αθλητισμός

Ο αθλητισμός στον μεσαίωνα δεν εξελίχτηκε, αντιθέτως παράκμασε κυρίως λόγω της απαγόρευσης άσκησης αθλημάτων που δεν σχετίζονταν με την στρατιωτική εκπαίδευση.

Οι επισημίες
στον Μεσαίωνα

Στον
ισλαμικό
πολιτισμό

Διατήρηση

Σπουδαία
επιστημονική
δραστηριότητα

Στο
Βυζάντιο

Μελέτη

Μετάδοση

Στο λατινικό
ευρωπαϊκό
κόσμο

Πρωτότυπες
συνεισφορές

Πηγές:

- https://en.wikipedia.org/wiki/Viking_expansion
- <http://explorethemed.com/reconquista.asp>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Hungarian_invasions_of_Europe
- http://www.pischools.gr/books/gymnasio/mes_ist_b/BM_ISTORIA_B_100_152.pdf

Τέλος!

Ευχαριστούμε για την προσοχή
σας!